

Hidrokarbon Yatakları ve Kıbrıs Sorunu

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Cts, 15/10/2011 - 20:52

“Kıbrıs Sorunu”, “Kıbrıs Problemi”, “Kıbrıs’ta Çatışmalar”, “Kıbrıs Müzakereleri” gibi tanımları, doğdum doğalı duymaktayım. Kulağıma üflenen bu tanımlarla birlikte büyüdüm de diyebilirim. Her gün, illaki birinden biri gündemde oldu. Hayatım bunlarla geçti.

İşin başında sorunun kısa zamanda çözülebileceğini düşünürken, aradan geçen yıllara ve hayatımın sonbaharına gelmeme rağmen hala daha çözülmediğini, daha doğrusu çözülemediğini birebir yaşamakta ve görmekteyim.

Açıkçası mutfağında bulunduğum “Kıbrıs Müzakereleri”nin gidişatına baktığımda da politik olarak kısa zamanda da çözülebileceğini hiç sanmıyor(d)um.

Ama şimdi çözüm sürecine bir başka faktör daha etkin olarak girince, geçmiş deneyimlerime, okuduklarıma, araştırmalarıma, algılamalarıma ve izlenimlerime dayalı geleceğe ve çözüme yönelik düşüncelerim, değişime uğramaya başladı.

Yıllardır Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs Türk, Kıbrıs Rum ve bazen de garantör ülke olarak İngiltere arasında bilardo topu gidip gelen Kıbrıs sorunu, uzun yıllar bu oyuncular arasında varlığını sürdürdü ve konumunu korudu.

Ama dünya üzerinde üretilen ve kullanılan enerjinin neredeyse büyük bir bölümünün hidrokarbon kökenli olması, ulaşımı kolay olan ve bilinen hidrokarbon yataklarının azalmaya yüz tutması, sadece dünya üzerinde bilinen rezervlerin otuz yıllık tüketime yeteceğini hesaplanmış olması, Doğu Akdeniz’de hem Türkiye’nin hem de Kıbrıs adasının Münhasır Ekonomik Bölgesinde var olduğu iddia edilen doğalgaz rezervinin önemini iyice arttırdı.

Ellerini ovuşturarak oturdukları iskemleden Kıbrıs’a bakan birçok büyük devlet başkanı ve şirket yöneticisi geliyor gözümün önüne.

Artık Kıbrıs sorunu ile birinci derecede ilgili taraflar yukarıda belirttiğim gibi sadece Türkler, Helenler ve İngilizler olmayacak gibi gözüküyor.

Eğer reklamı yapıldığı gibi denizin dibinde birkaç on yıl AB’nin enerji gereksinimini karşılayacak denli büyük bir rezerv bulunursa, Kıbrıs sorununa büyük devletler ve şirketler de taraf olmaya çalışacaklar demektir.

Aslında “çalışacaklar” kelimesini çok iyi niyetle kullandım.

Gerçekte, bütün kapıları, olanakları zorlayarak, sessiz, abartısız, sakın bir şekilde ama kesin olarak taraf olacaklardır.

Ne dünyada üretilen enerjinin büyük bir kısmını kullanan devletler, ne de bu enerjiyi üreten şirketler, bölgede sorun olmasını ve mevcut kronikleşmiş sorunun da devam etmesini isteyeceklerdir.

Bölgeden çıkacak yakıta çok gereksinimleri olacağından, mevcut sorunu gerek siyasi, gerekse de maddi olarak, bütün olanakları kullanarak çözmeye çalışacaklardır.

Veya da tam tersini yaparak, tarafların arasındaki sorunu daha da büyütecekler ve taraflar kendi aralarında birbirlerinin kuyusunu kazmaya ve birbirlerini yok etmeye uğraşırken, diğer taraftan da kendileri doğal gazı çıkararak, kendi gereksinimleri doğrultusunda kullanacaklar.

Her iki olasılığın da dünya hidrokarbon tarihinde örnekleri var.

Bölgemizde seçilecek yolun, Nabucco Enerji hattının Türkiye'den başlayarak Avrupa'ya doğru gitmesi nedeni ile Kıbrıs sorununu biran evvel kalıcı bir şekilde çözmek yolu olacağı daha mantıklı bir yöntem olacak.

Doğu Akdeniz Bölgesinde doğalgazı binlerce metre derinden çıkarmak ve kullanılabilir hale getirmek ne denli zor ve masraflıysa, dağıtımını yapmakta o denli zor ve güç. Türkiye devre dışı kalırsa ve bırakılırsa, doğalgazın dağıtımı neredeyse olanaksız hale geleceğinden veya yeni baştan inşa edilecek bir boru hattının ara basınç istasyonları ile birlikte çok pahalıya mal olacağından, Kıbrıs sorununun çözüm yolunun, Türkiye'yi de memnun edecek bir şekilde olacağı daha mantıklı ve akla daha yakın gelmekte.

Kaderimiz artık biraz da doğalgazla ilintili. Şayet istenilen büyüklükte bir rezerv bulunursa da, bölgede yalnız kalmayacağımız kesin.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]

Kaynak URL (25/04/2024 - 11:19 tarihinde yazdırıldı):

<https://politikadergisi.com/makale/hidrokarbon-yataklari-ve-kibris-sorunu>

Bağlantılar:

[1] <https://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>

[2] <mailto:ataatun@politikadergisi.com>

[3] <https://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>